

Obsah

Předmluva	11
1 Ekologická a evoluční parazitologie (<i>J. Flegl, M. Svobodová</i>)	13
1.1 Fenomén parazitismu	13
1.2 Diverzita parazitů	15
1.3 Hostitelská specifita	18
1.4 Ekologie parazitů	18
1.5 Vliv parazitů na ekologické procesy	27
1.6 Evoluce parazitického druhu	29
1.7 Vliv parazita na fenotyp hostitele	37
1.8 Parazitismus a pohlavní výběr	39
1.9 Regresní evoluce u parazitů	40
1.10 Společná kladogeneze systému hostitel – parazit	41
1.11 Parazitóza jako nemoc	42
2 Protozoologie (<i>I. Čepička, J. Lukeš, J. Vávra</i>)	50
2.1 Úvod do protozoologie	50
2.1.1 Co jsou „prvoci“	50
2.1.2 Buněčná stavba jednobuněčných eukaryot	55
2.1.3 Biologické jedinečnosti parazitických protist	59
2.1.4 Význam jednobuněčných eukaryotických organismů	61
2.1.5 Budoucnost výzkumu parazitických protist	62
2.1.6 Významné skupiny jednobuněčných parazitických eukaryotických organismů	63
2.2 Excavata	63
2.2.1 Kmen Fornicata	64
2.2.1.1 Třída Retortamonadea	64
2.2.1.2 Třída Trepomonadea	64
2.2.2 Kmen Parabasala	67
2.2.3 Kmen Preaxostyla (Anaeromonada)	72
2.2.4 Kmen Euglenozoa	73
2.2.4.1 Třída Euglenoidea (krásnoočka)	73
2.2.4.2 Třída Kinetoplastea	73
2.2.5 Kmen Heterolobosea (Percolozoa)	84
2.3 Chromalveolata	85
2.3.1 Kmen Ciliophora (nálevníci)	85
2.3.2 Kmen Apicomplexa (výtrusovci)	90
2.3.2.1 Třída Gregarina (gregariny, hromadinky)	93

94	2.3.2.2 Třída Cryptosporidea (kryptosporidie)
96	2.3.2.3 Třída Coccidea (kokcidie)
106	2.3.2.4 Třída Haematozoa
115	2.3.3 Kmen Dinoflagellata (obrněnky)
116	2.3.4 Kmen Perkinsea
117	2.3.5 Kmen Slopallinida a rod <i>Blastocystis</i>
118	2.4 Plantae (Archaeplastida)
119	2.5 Rhizaria
120	2.6 Amoebozoa
124	2.7 Opisthokonta
124	2.7.1 Kmen Ichthyosporia (Mesomycetozoa)
125	2.7.2 Kmen Myxozoa
132	2.7.3 Kmen Microspora
137	2.7.4 <i>Pneumocystis</i>
138	3 Helminthologie (P. Horák, L. Mikeš)
138	3.1 Taxonomické zařazení a význam helmintů
139	3.2 Molekulární interakce helmintů s hostiteli
144	3.3 Turbellaria
145	3.4 Neodermata
148	3.4.1 Třída Trematoda
150	3.4.1.1 Podtřída Aspidogastrea
150	3.4.1.2 Podtřída Digenea
157	3.4.1.2.1 Motolice s dvouhostitelskými cykly vázanými na vodu, s cerkáriemi napadajícími definitivního hostitele
157	3.4.1.2.2 Motolice s dvouhostitelskými cykly vázanými na vodu, encystující ve vnějším prostředí
161	3.4.1.2.3 Motolice s tříhostitelskými cykly vázanými na vodní prostředí
165	3.4.1.2.4 Motolice s tří- a čtyřhostitelskými cykly vázanými na vodu, u některých druhů se stadiem mezocerkarie
168	3.4.1.2.5 Motolice s cykly vázanými na suchozemské prostředí
169	3.4.1.3 Trematodóz
172	3.4.2 Třída Monogenea
173	3.4.2.1 Podtřída Polychonchoinea
176	3.4.2.2 Podtřída Heteronchoinea
177	3.4.2.3 Prevence a léčba
179	3.4.3 Třída Cestoda
182	3.4.3.1 Gyrocotyliidea a Amphiliiniidea (Cestodaria)
182	3.4.3.2 Podtřída Eucestoda
183	3.4.3.2.1 Řád Caryophylliidea
183	3.4.3.2.2 Řád Pseudophylliidea
184	3.4.3.2.3 Řád Cyclophylliidea
191	3.4.3.3 Prevence a léčba cestodóz
191	3.5 Acanthocephala

3.6 Hirudinea	195
3.6.1 Podtřída Branchiobdellidea	197
3.6.2 Podtřída Acanthobdellidea	198
3.6.3 Podtřída Euhirudinea (Hirudinida)	198
3.6.3.1 Řád Rhynchobdellida	198
3.6.3.2 Řád Arhynchobdellida	198
3.6.3.2.1 Pharyngobdellae	198
3.6.3.2.2 Gnathobdellae	198
3.7 Nematoda	199
3.7.1 Třída Adenophorea	205
3.7.1.1 Řád Enoplida	205
3.7.1.1.1 Nadčeleď Trichinelloidea	205
3.7.2 Třída Secernentea	208
3.7.2.1 Řád Rhabditida	208
3.7.2.1.1 Nadčeleď Rhabditoidea	208
3.7.2.2 Řád Tylenchida	210
3.7.2.2.1 Nadčeleď Tylenchoidea	210
3.7.2.3 Řád Strongylida	211
3.7.2.3.1 Nadčeleď Ancylostomatoidea	211
3.7.2.3.2 Nadčeleď Strongyloidea	213
3.7.2.3.3 Nadčeleď Trichostrongyloidea	214
3.7.2.3.4 Nadčeleď Metastrongyloidea	215
3.7.2.4 Řád Oxyurida	217
3.7.2.4.1 Nadčeleď Oxyuroidea	217
3.7.2.5 Řád Ascaridida	218
3.7.2.5.1 Nadčeleď Heterakoidea	218
3.7.2.5.2 Nadčeleď Ascaroidea	219
3.7.2.6 Řád Spirurida	222
3.7.2.6.1 Nadčeleď Dracunculoidea	222
3.7.2.6.2 Nadčeleď Gnathostomatoidea	223
3.7.2.6.3 Nadčeleď Thelazioidea	224
3.7.2.6.4 Nadčeleď Spiruroidea	224
3.7.2.6.5 Nadčeleď Filarioidea	225
3.7.3 Prevence a léčba nematodóz	227
3.8 Nematomorpha	228
4 Parazitíční členovci (lékařská entomologie) (P. Volf, J. Votýpka)	232
4.1 Úvod	232
4.1.1 Různé formy parazitace	232
4.1.2 Význam členovců jako přenašečů nákaz	234
4.1.3 Morfologie a anatomie parazitických členovců	237
4.1.4 Příjem a trávení krve	241
4.1.5 Obranné mechanismy a imunita členovců	247
4.1.6 Způsoby přenosu infekcí	248

4.1.7	Boj s parazitickými členovci	252
4.1.8	Využití parazitických členovců	253
4.2	Třída Crustacea (korýši) – Crustacea parasitica	254
4.2.1	Řád Copepoda (klanonožci)	255
4.2.2	Řád Branchiura (kapřivci)	256
4.2.3	Řád Pentastomida (Linguatulida) (jazyčnatky)	256
4.2.4	Řád Rhizocephala (kořenohlavci)	258
4.3	Třída Chelicerata (klepítkatci), řád Acarina (roztoči)	258
4.3.1	Podřád Metastigmata (Ixodida)	260
4.3.1.1	Čeď Argasidae (klíšťákovití)	260
4.3.1.2	Čeď Ixodidae (klíšťovití)	262
4.3.2	Podřád Mesostigmata (Gamasida)	264
4.3.2.1	Čeď Varroidae	265
4.3.2.2	Čeď Dermanyssidae (čmelíkovití)	266
4.3.3	Podřád Prostigmata	266
4.3.3.1	Čeď Demodicidae (trudníkovití)	268
4.3.3.2	Čeď Trombiculidae (sametkovití)	268
4.3.4	Podřád Astigmata	269
4.3.4.1	Čeď Sarcoptidae (zákožkovití)	269
4.3.4.2	Čeď Acarididae (skladokazovití) a Pyroglyphidae	270
4.4	Třída Insecta (hmyz)	271
4.4.1	Řád Anoplura (vši)	272
4.4.2	Skupina „Mallophaga“ (všenky)	275
4.4.2.1	Řád Ischnocera	276
4.4.2.2	Řád Amblycera (luptouši)	276
4.4.3	Řád Heteroptera (ploštice)	276
4.4.3.1	Čeď Cimicidae (štěnicovití)	277
4.4.3.2	Čeď Reduviidae (zákeřnicovití)	278
4.4.4	Řád Siphonaptera, syn. Aphaniptera (blechy)	279
4.4.5	Řád Diptera (dvoukřídlí)	282
4.4.5.1	Podřád Nematocera (dlouhoroží)	282
4.4.5.2	Podřád Brachycera (krátkoroží)	291
	Výkladový slovník	300
	Doporučená a rozšiřující literatura	310
	Rejstřík	312